

APRIL,2026
FAMILY RESOURCE MANAGEMENT

Full marks-100

Time-3 hours

*Answer all the questions from all the parts as directed.
figures in the right-hand margin indicate marks.*

PART – I

Q1. Answer all the questions. Fill in the blanks:

[10x1 = 10]

- i. _____ is a step of the management process which acts as a guide to the future plan.
_____ ପରିଚାଳନା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଏକ ପଦକ୍ଷେପ, ଯାହା ଭବିଷ୍ୟତ ଯୋଜନା ପାଇଁ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ।
- ii. Effective use of available _____ to achieve family goals is known as family resource management.
ପାରିବାରିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ _____ ର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବ୍ୟବହାରକୁ ପାରିବାରିକ ସମ୍ବଳ ପରିଚାଳନା କୁହାଯାଏ।
- iii. _____ is considered the central core or heart of the management process.
_____ କୁ ପରିଚାଳନା ପ୍ରକ୍ରିୟାର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ବା ହୃଦୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ।
- iv. _____ is a fixed resource equally available to all.
_____ ଏକ ସ୍ଥିର ସମ୍ବଳ ଯାହା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ ଭାବରେ ଉପଲବ୍ଧ।
- v. The satisfaction derived from proper utilisation of real income and money income is known as _____ income. ବାସ୍ତବ ଆୟ ଓ ମୁଦ୍ରା ଆୟର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାରରୁ ମିଳୁଥିବା ସନ୍ତୁଷ୍ଟିକୁ _____ ଆୟ କୁହାଯାଏ।
- vi. Thinking and planning before doing any activity is known as _____ effort.
କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଚିନ୍ତା ଓ ଯୋଜନା କରିବାକୁ _____ ଉଦ୍ୟମ କୁହାଯାଏ।
- vii. Physical and mental tiredness resulting from work is known as _____.
କାର୍ଯ୍ୟରୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ଟାପ କୁ _____ କୁହାଯାଏ।
- viii. Step by step description of the method used in doing a task is known as _____ chart.
ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ପଦ୍ଧତିର ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମିକ ବିବରଣୀ କୁ _____ ଚାର୍ଟ କୁହାଯାଏ।
- ix. The work-pressure period of a day is known as the _____ period.
ଦିନର ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିବା ସମୟକୁ _____ ସମୟ କୁହାଯାଏ।
- x. Honesty and sincerity are examples of _____ values. ସାଧୁତା ଓ ନିଷ୍ଠା _____ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ଉଦାହରଣ।

PART – II

Q2. Answer the following within 50 words.

[9x2 = 18]

- i. Mention four characteristics of family resources. ପାରିବାରିକ ସମ୍ବଳର ଚାରିଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର।
- ii. Write four qualities of a good homemaker. ଜଣେ ଉତ୍ତମ ଗୃହ ପରିଚାଳକଙ୍କ ଚାରିଟି ଗୁଣ ଲେଖ।
- iii. Importance of values in home management. ଗୃହ ପରିଚାଳନାରେ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ଗୁରୁତ୍ୱ।
- iv. What are the different types of standards? ମାନଦଣ୍ଡର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କ'ଣ?
- v. Mention four ways to reduce fatigue. ଲାଞ୍ଜି ହ୍ରାସ କରିବାର ଚାରିଟି ଉପାୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର।
- vi. What are the different types of income? ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଆୟ କ'ଣ?
- vii. Mention four factors to be considered before making a time plan.
ସମୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ଥିବା ଚାରିଟି କାରକ ଉଲ୍ଲେଖ କର।

- viii. What is the importance of space management? ସ୍ଥାନ ପରିଚାଳନାର ଗୁରୁତ୍ବ କ'ଣ?
 ix. Mention the steps of decision-making ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣର ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର।

PART – III

Q3. Write short notes on **any eight** within 250 words.

[8x5 = 40]

- Classification of family resources ପାରିବାରିକ ସମ୍ବଳର ବର୍ଗୀକରଣ/ଶ୍ରେଣୀବିଭାଗ
- Scope of family resource management ପାରିବାରିକ ସମ୍ବଳ ପରିଚାଳନାର ପରିସର
- Types of Fatigue କ୍ଲାନ୍ତିର ପ୍ରକାରଭେଦ
- Efforts used while doing different activities ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସମୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ଉଦ୍ୟମ ଗୁଡ଼ିକ
- Techniques of work simplification କାର୍ଯ୍ୟ ସରଳୀକରଣର କୌଶଳଗୁଡ଼ିକ
- Classification of events କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଶ୍ରେଣୀବିଭାଗ
- Factors affecting the utilisation of resources ସମ୍ବଳର ବ୍ୟବହାରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା କାରକଗୁଡ଼ିକ
- Maslow's theory of motivation ମାସ୍ଲୋଙ୍କ ପ୍ରେରଣା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
- Storage space management ସଂରକ୍ଷଣ ସ୍ଥାନ ପରିଚାଳନା
- Steps of time management ସମୟ ପରିଚାଳନାର ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକ

PART – IV

Q4. Answer **any four** within 800 words.

[4x8 = 32]

- Define family resource management. Discuss the steps of the management process in detail.
 ପାରିବାରିକ ସମ୍ବଳ ପରିଚାଳନାର ସଂଜ୍ଞା ଦିଅ। ପରିଚାଳନା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକ ସବିଶେଷ ଆଲୋଚନା କର।
- Define decision-making. Discuss its types in detail.
 ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣର ସଂଜ୍ଞା ଦିଅ। ଏହାର ପ୍ରକାରଗୁଡ଼ିକ ସବିଶେଷ ଆଲୋଚନା କର।
- Give a detailed report on different ways of supplementing family income.
 ପାରିବାରିକ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟ ଉପରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଦିଅ।
- Define work simplification. Discuss Mundel's classes of changes to simplify work.
 କାର୍ଯ୍ୟ ସରଳୀକରଣର ସଂଜ୍ଞା ଦିଅ। କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସରଳ କରିବା ପାଇଁ ମୁଣ୍ଡେଲ୍‌ଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଶ୍ରେଣୀଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର।
- Write an essay on the role of motivating factors in relation to family resource management.
 ପାରିବାରିକ ସମ୍ବଳ ପରିଚାଳନା ସହିତ ସମ୍ପର୍କିତ ପ୍ରେରଣାଦାୟକ କାରକଗୁଡ଼ିକର ଭୂମିକା ଉପରେ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖ।

APRIL, 2026

HOME SCIENCE EXTENSION EDUCATION

Full marks – 100

Time – 3 hours

*Answer all the questions from all the parts as directed.
figures in the right-hand margin indicate marks.*

PART – I

Q1. Answer all the questions / Fill in the blanks :-

[10x1 = 10]

- i. Degree and examination-oriented education is known as _____ education.
ଡିଗ୍ରୀ ଓ ପରୀକ୍ଷାଭିତ୍ତିକ ଶିକ୍ଷାକୁ _____ ଶିକ୍ଷା କୁହାଯାଏ।
- ii. _____ education is an applied science. _____ ଶିକ୍ଷା ଏକ ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ବିଜ୍ଞାନ।
- iii. Farmer's call is a _____ method of extension teaching process.
କୃଷକଙ୍କ ଡାକ (Farmer's Call) ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଏକ _____ ପଦ୍ଧତି ଅଟେ।
- iv. Result demonstration is an example of _____ method of extension teaching.
ଫଳାଫଳ ପ୍ରଦର୍ଶନ ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାଦାନର _____ ପଦ୍ଧତିର ଉଦାହରଣ ଅଟେ।
- v. The extension worker should possess a good _____ skill.
ସଂପ୍ରସାରଣ କର୍ମୀଙ୍କର ଉତ୍ତମ _____ ଦକ୍ଷତା ରହିବା ଉଚିତ।
- vi. _____ is a scheme of Odisha Government for women's self-help groups.
_____ ହେଉଛି ମହିଳା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଏକ ଯୋଜନା।
- vii. _____ programme focuses on increasing forest and plantation
_____ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବନ ଓ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ।
- viii. Radio and television are examples of _____ teaching methods.
ରେଡ଼ିଓ ଓ ଟେଲିଭିଜନ _____ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତିର ଉଦାହରଣ।
- ix. _____ is a small printed material used for mass communication of a particular information.
_____ ହେଉଛି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୂଚନାର ଗଣଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ମୁଦ୍ରିତ ସାମଗ୍ରୀ।
- x. In _____ year, the extension education programme started in India.
ଭାରତରେ _____ ମସିହାରେ ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା।

PART – II

Q2. Answer the following within 50 words.

[9x2 = 18]

- i. Present the types of education in a tabular form. ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକାରଗୁଡ଼ିକୁ ସାରଣୀ ଆକାରରେ ଉପସ୍ଥାପନ କର।
- ii. What is animal husbandry extension education? ପଶୁପାଳନ ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷା କ'ଣ?
- iii. Mention four characteristics of extension education. ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାର ଚାରିଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର।
- iv. What are the objectives of the ICDS Programme? ICDS କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ?
- v. Objectives of MGNREGA. MGNREGAର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ।
- vi. Classification of extension teaching methods. ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଗୀକରଣ କର।
- vii. Disadvantages of personal letter as a teaching method.
ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି ଭାବେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପତ୍ରର ଅସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ।

viii. Advantages of television as a method of mass communication.

ଗଣଯୋଗାଯୋଗର ଏକ ପଦ୍ଧତି ଭାବେ ଟେଲିଭିଜନର ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ।

ix. Advantages of result demonstration. ଫଳାଫଳ ପ୍ରଦର୍ଶନର ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ।

PART – III

Q3. Write short notes on **any eight** within 250 words.

[8x5 = 40]

i. Concept and scope of extension education. ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାର ଧାରଣା ଓ ପରିସର।

ii. Types of Extension Education. ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକାରଗୁଡ଼ିକ।

iii. Role of mass media in Extension Education. ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାରେ ଗଣମାଧ୍ୟମର ଭୂମିକା।

iv. Objectives of community development programme. ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ।

v. Mission Shakti. ମିଶନ ଶକ୍ତି।

vi. Green India Mission. ସବୁଜ ଭାରତ ମିଶନ।

vii. Home and farm visit. ଗୃହ ଓ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ।

viii. Method demonstration. ପଦ୍ଧତି ପ୍ରଦର୍ଶନ।

ix. Group discussion. ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନା।

x. Leaflet. ପ୍ରଚାରପତ୍ର।

PART – IV

Q4. Answer **any four** within 800 words.

[4x8= 32]

i. Explain the meaning, definition and principles of extension education.

ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାର ଅର୍ଥ, ସଂଜ୍ଞା ଓ ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର।

ii. Discuss the role and qualities of a Home Science extension worker.

ଜଣେ ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ ସଂପ୍ରସାରଣ କର୍ମୀଙ୍କ ଭୂମିକା ଓ ଗୁଣାବଳୀ ଆଲୋଚନା କର।

iii. Discuss various branches of Home Science extension education.

ଗୃହ ବିଜ୍ଞାନ ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର।

iv. Discuss any two individual methods of extension teaching with their advantages and disadvantages.

ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାଦାନର ଯେକୌଣସି ଦୁଇଟି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ସୁବିଧା ଓ ଅସୁବିଧା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର।

v. Explain any two mass methods of extension teaching with their advantages and disadvantages.

ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷାଦାନର ଯେକୌଣସି ଦୁଇଟି ଗଣ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ସୁବିଧା ଓ ଅସୁବିଧା ବିଷୟରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର।

APRIL,2026
FOOD AND NUTRITION

Full Marks – 100

Time – 3 hours

*Answer all the questions from all the parts as directed.
figures in the right-hand margin indicate marks.*

PART – I

Q1. Answer all the questions / Fill in the blanks:

[10x1 = 10]

- i. Fat, protein and carbohydrates are called _____ nutrients.
ସ୍ନେହସାର, ପ୍ରଷ୍ଟିସାର ଓ ଶ୍ୱେତସାରକୁ _____ ପୋଷକ ତତ୍ତ୍ୱ କୁହାଯାଏ।
- ii. Vitamins and minerals are called _____ foods. ଭିଟାମିନ୍ ଓ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥକୁ _____ ଖାଦ୍ୟ କୁହାଯାଏ।
- iii. Carbohydrate present in milk is known as _____. ଦୁଗ୍ଧରେ ଥିବା ଶ୍ୱେତସାରକୁ _____ କୁହାଯାଏ।
- iv. Deficiency of _____ causes goitre. _____ ର ଅଭାବରୁ ଗଳଗଣ୍ଡ ରୋଗ ହୁଏ।
- v. Deficiency of vitamin D causes _____ among children.
ଭିଟାମିନ୍ Dର ଅଭାବରୁ ଶିଶୁମାନଙ୍କଠାରେ _____ ରୋଗ ହୁଏ।
- vi. _____ vitamin is known as the coagulation vitamin. _____ ଭିଟାମିନ୍କୁ ରକ୍ତ ଜମାଟ ବାନ୍ଧିବା ଭିଟାମିନ୍ କୁହାଯାଏ।
- vii. Deficiency of _____ vitamin causes night blindness. ଜୀବସାର _____ ର ଅଭାବରୁ ଅନ୍ଧାରକଣା ରୋଗ ହୁଏ।
- viii. Carbohydrates are stored in the form of _____ in the liver.
ଯକୃତରେ ଶ୍ୱେତସାର _____ ରୂପରେ ସଞ୍ଚିତ ହୋଇଥାଏ।
- ix. Steaming is an example of _____ heat cooking method.
ବାଷ୍ପରେ ରନ୍ଧନ _____ ତାପ ରନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତିର ଏକ ଉଦାହରଣ।
- x. _____ vitamin is synthesized in the skin on exposure to sunshine.
ସୂର୍ଯ୍ୟଲୋକ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଚର୍ମରେ _____ ଭିଟାମିନ୍ ସଂଶ୍ଳେଷିତ ହୁଏ।

PART – II

Q2. Explain the following within 50 words.

[9 x 2= 18]

- i. Food additives. ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗକାରୀ ପଦାର୍ଥ।
- ii. Food fortification. ଖାଦ୍ୟ ସମୃଦ୍ଧୀକରଣ।
- iii. Functional foods. କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଖାଦ୍ୟ।
- iv. Nutritional status. ପୋଷଣ ଅବସ୍ଥା।
- v. Steaming. ବାଷ୍ପିଭବନ/ ବାଷ୍ପିକରଣ
- vi. Monosaccharides. ମୋନୋସାକାରାଇଡ୍ ବା ଏକଶର୍କରା।
- vii. Dietary sources of protein. ପ୍ରଷ୍ଟିସାର ଖାଦ୍ୟର ଉତ୍ସ/ଆଧାର ଗୁଡ଼ିକ।
- viii. Symptoms of Rickets. ରିକେଟ୍ସ ରୋଗର ଲକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ।
- ix. Protein-sparing action of carbohydrates. ଶ୍ୱେତସାରର ପ୍ରଷ୍ଟିସାର ସଂରକ୍ଷଣକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ।

PART – III

Q3. Write short notes on **any eight** within 250 words.

[8x5= 40]

- i. Basic five food groups. ମୌଳିକ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଗ ଖାଦ୍ୟ ଡାଲିକା ।
- ii. Functions of carbohydrates. ଶ୍ୱେତସାରର କାର୍ଯ୍ୟ ।
- iii. Classification of lipids. ଲିପିଡର ଶ୍ରେଣୀବିଭାଗ
- iv. Deficiency disorders of vitamin A. ଭିଟାମିନ୍ A ଅଭାବଜନିତ ରୋଗଗୁଡ଼ିକ ।
- v. Niacin. ନିଆସିନ୍ ।
- vi. Functions of calcium. କ୍ୟାଲସିୟମର କାର୍ଯ୍ୟ ।
- vii. Iodine deficiency disorders. ଆୟୋଡିନ୍ ଅଭାବଜନିତ ରୋଗଗୁଡ଼ିକ ।
- viii. Symptoms of PEM. PEMର ଲକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ।
- ix. Functions of fat. ସ୍ନେହସାରର କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ।
- x. Principles of cooking. ରନ୍ଧନର ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ।

PART – IV

Q4. Answer **any four** within 800 words.

[4x8 = 32]

- i. Define food. Discuss in detail the classification and functions of food.
ଖାଦ୍ୟର ସଂଜ୍ଞା କଣ ? ଖାଦ୍ୟର ଶ୍ରେଣୀବିଭାଗ ଓ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସବିଶେଷ ଆଲୋଚନା କର ।
- ii. Discuss two methods each from dry heat and moist heat methods of cooking with their merits and demerits.
ଶୁଷ୍କ ତାପ ଓ ଆର୍ଦ୍ର ତାପ ରନ୍ଧନ ପଦ୍ଧତିରୁ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ପଦ୍ଧତି ସେଗୁଡ଼ିକର ସୁବିଧା ଓ ଅସୁବିଧା ସହ ଆଲୋଚନା କର ।
- iii. Write in detail the classification, functions and dietary sources of protein.
ପ୍ରୋଟିନର ଶ୍ରେଣୀବିଭାଗ, କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଆଧାର ବିଷୟରେ ବିସ୍ତାରରେ ଲେଖ ।
- iv. Classify vitamins. Write an essay on fat-soluble vitamins with special importance to their deficiency disorders. ଭିଟାମିନ୍ଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଗୀକରଣ କର । ସ୍ନେହ ଦ୍ରବ୍ୟ ଭିଟାମିନ୍ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ଅଭାବଜନିତ ରୋଗକୁ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖ ।
- v. Discuss the importance of minerals in the human body. Mention the functions, sources and deficiency disorders of calcium. ମାନବ ଶରୀରରେ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଗୁରୁତ୍ୱ ଆଲୋଚନା କର । କ୍ୟାଲସିୟମର କାର୍ଯ୍ୟ, ଆଧାର ଓ ଅଭାବଜନିତ ରୋଗଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

APRIL, 2026

FOOD SCIENCE AND PROCESSING

Full Marks- 100

Time- 3 hours

The figure in the right hand margin indicate marks.

Answer all the questions

PART- A

1. Choose the correct alternative from the given options and answer all the questions. (10x1)

- a. The non-nutritive Substances added intentionally to food, generally in small quantities to improve its appearance, flavour, texture or storage properties is known as food-----.
(security, additives, preservative)
ଖାଦ୍ୟର ରୂପ, ସ୍ୱାଦ, ଗଠନ, କିମ୍ବା ସଂରକ୍ଷଣ ଗୁଣରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ସାଧାରଣତଃ ଅଳ୍ପ ପରିମାଣରେ ଖାଦ୍ୟରେ ଜାଣତରେ ମିଶାଯାଉଥିବା ଅଣ- ପୋଷଣକାରୀ ପଦାର୍ଥ କୁ ଖାଦ୍ୟ ----- କୁହାଯାଏ।
(ସୁରକ୍ଷା, ଆଡିଟିଭ୍, ସଂରକ୍ଷକ)
- b. Food rich in protein are known as ----- foods. (energy giving, body building, protective)
ପୁଷ୍ଟିସାର ସମୃଦ୍ଧ ଖାଦ୍ୟକୁ ----- ଖାଦ୍ୟ କୁହାଯାଏ। (ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନକାରୀ, ଶରୀର ଗଠନକାରୀ, ସୁରକ୍ଷାମୂଳକ)
- c. ----- is known as animal starch. (glycogen, cellulose, dextrine)
----- କୁ ପ୍ରାଣୀଜ ଶ୍ୱେତସାର କୁହାଯାଏ। (ଗ୍ଲାଇକୋଜେନ୍, ସେଲୁଲୋଜ, ଡେକ୍ସଟ୍ରିନ୍)
- d. Amla is the richest source of vitamin -----(Vit - A, Vit - B, Vit - C)
ଆଁଳା ହେଉଛି ଜୀବସାର ----- ର ସବୁଠାରୁ ସମୃଦ୍ଧ ଉତ୍ସ। (ଜୀବସାର କ, ଜୀବସାର ଖ, ଜୀବସାର ଗ)
- e. Calcium deficiency in adults is known ----- (rickets, osteomalacia, osteoporosis)
ବୟସ୍କ ମାନବ ଠାରେ କ୍ୟାଲସିୟମ ଅଭାବ ଜନିତ ରୋଗ କୁ ----- କୁହାଯାଏ।
(ରିକେଟସ୍, ଅଷ୍ଟିଓମାଲାସିଆ, ଅଷ୍ଟିଓପୋରୋସିସ୍)
- f. High speed electrones are used to destroy micro-organisms is known as ----- method of food preservation. (dehydration, irradiation, fermentation)
ଅଣୁଜୀବ ମାନଙ୍କୁ ନଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ଗତିର ଇଲେକ୍ଟ୍ରନ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଖାଦ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣର ----- ପଦ୍ଧତି କୁହାଯାଏ। (ନିର୍ଜଳୀକରଣ, ବିକିରଣ, କିଣ୍ଟନ)
- g. Excessive lime is found in dry ginger is a type of ----- adulteration. (bacterial, accidental, incidental)
ଶୁଖିଲା ଅଦା ରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଚୂନ ମିଳିବା ଏକ ପ୍ରକାର ର ----- ଅପମିଶ୍ରଣ ଅଟେ।
(ଜୀବାଣୁଜନିତ, ଦୁର୍ଘଟଣାଜନିତ, ଆନୁଷଙ୍ଗିକ)
- h. FSSAI was universally launched worldwide in 5th August ----- (2003, 2011, 2006)
FSSAI ସାର୍ବଜନୀନ ଭାବେ ୫ ଅଗଷ୍ଟ ----- ରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା। (୨୦୦୩, ୨୦୧୧, ୨୦୦୭)
- i. Codex Alimentarius Commission was established in the year ----- (1972, 1962, 1952)
କୋଡେକ୍ସ ଆଲିମେଣ୍ଟାରିଅସ୍ କମିଶନ ----- ବର୍ଷରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା। (୧୯୭୨, ୧୯୬୨, ୧୯୫୨)
- j. The word AGMARK is derived from ----- marketing. (natural, agricultural, forest)
AGMARK ଶବ୍ଦଟି ----- ମାର୍କେଟିଂ ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି। (ପ୍ରାକୃତିକ, କୃଷିଭିତ୍ତିକ, ଜଙ୍ଗଲଜାତ)

PART-II

2. Answer all the questions each within 50 words. (9x2)

- a. Define food science ଖାଦ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ ର ସଞ୍ଜ୍ଞା
- b. Socio cultural function of food ଖାଦ୍ୟର ସାମାଜିକ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟ
- c. Monosaccharides ଏକଶର୍କରା

- d. Fat soluble vitamins ସ୍ନେହସାର ଦ୍ରବ୍ୟ ଜୀବସାର
- e. Deficiency of iron ଲୌହ ଅଭାବ ଜନିତ ରୋଗ
- f. Define yeast ଖମିର ର ସଞ୍ଜା ଦିଅ
- g. Refrigeration ଶୀତଳୀକରଣ
- h. Types of food adulteration ଖାଦ୍ୟ ଅପମିଶ୍ରଣ ର ପ୍ରକାର
- i. What is FSSAI FSSAI କଣ
- j. Classification of pack ପ୍ୟାକେଜିଂ ର ଶ୍ରେଣୀବିଭାଗ
- k. What is FPO FPO କଣ

PART - III

3. Answer any eight questions each within 250 words. (8x5)

- a. Functions of food ଖାଦ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ
- b. Classification of protein ପ୍ରୋଟିନର ର ଶ୍ରେଣୀବିଭାଗ
- c. Deficiency of vitamin -A ଜୀବସାର-କ ର ଅଭାବ ଜନିତ ରୋଗ
- d. Classification of micro- organism ଅଣୁଜୀବଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀବିଭାଗ
- e. Preservation by chemical preservatives ରାସାୟନିକ ସଂରକ୍ଷକ ଦ୍ୱାରା ସଂରକ୍ଷଣ
- f. Accidental adulteration ଆକସ୍ମିକ ଅପମିଶ୍ରଣ
- g. General principles of FSSAI FSSAI ର ସାଧାରଣ ନିୟମାବଳୀ
- h. What is AGMARK AGMARK କଣ
- i. Codex Alimentarius କୋଡେକ୍ସ ଆଲିମେଣ୍ଟାରିଅସ୍
- j. Materials used for packing ପ୍ୟାକିଂ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ସାମଗ୍ରୀ

PART-IV

4. Answer any four questions each within 800 words. (4×8)

- a. Define food groups. Discuss in detail about basic seven food groups.

ଖାଦ୍ୟ ବର୍ଗ ର ସଞ୍ଜା ଦିଅ । ମୌଳିକ ସାତ ଖାଦ୍ୟ ବର୍ଗ ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କର ।

- b. Write down the composition, Classification, functions, deficiency diseases of fat.

ସ୍ନେହସାର ର ଗଠନ, ଶ୍ରେଣୀବିଭାଗ, କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଅଭାବଜନିତ ରୋଗ ଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଲେଖ ।

- c. Classify food preservation methods and discuss in detail about food preservation by high temperature method. ଖାଦ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ର ଶ୍ରେଣୀବିଭାଗ କରି ଉଚ୍ଚ ତାପମାତ୍ରା ପଦ୍ଧତି ଦ୍ୱାରା ଖାଦ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କର ।

- d. What is adulteration? Write down various types of intentional adulteration.

ଅପମିଶ୍ରଣ କଣ? ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଇଚ୍ଛାକୃତ ଅପମିଶ୍ରଣ ବିଷୟରେ ଲେଖ ।

- e. Write a brief note on FSSAI.

FSSAI ବିଷୟରେ ଏକ ବିଷୟ ବିବରଣୀ ଦିଅ ।
